

М. І. БАЖЕНОВ

Михайло Ігорович Баженюв, аспірант Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ЄС ТА УКРАЇНІ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ

Сучасний етап розвитку інформаційного суспільства справляє на сферу права інтелектуальної власності подвійний вплив. З одного боку, у правовласників значно розширились можливості використання результатів творчої діяльності у цифровій формі, зокрема, через глобальну мережу Інтернет, а з іншого – збільшилась кількість та розширилась сфера незаконного використання належних їм здобутків. Вказане зумовило необхідність прийняття на міжнародному, регіональному та національному рівнях нормативно-правового регулювання положень щодо прав інтелектуальної власності в умовах розвитку інформаційного суспільства, значна увага в яких приділяється саме питанням захисту таких прав.

У глобалізованому світі, де Інтернет-відносини стали повсякденним явищем, забезпечення належного рівня захисту прав інтелектуальної власності – одне із найголовніших завдань. Україна не може стояти осторонь процесів такого забезпечення, а тому змушена гармонізувати своє законодавство не лише із міжнародними договорами та угодами, а й із законодавством Європейського співтовариства, частиною якого вона має намір стати.

Основною метою статті є проведення порівняльно-правового дослідження нормативно-правових вимог та правозастосування при забезпеченні дотримання прав інтелектуальної власності в Європейському союзі та Україні для виявлення проблем у національних умовах і окреслення можливих шляхів їх подолання.

Еволюційний шлях розвитку законодавства України щодо захисту прав інтелектуальної власності можна характеризувати як складний і багатоетапний. Одним із визначних його етапів слід визнати приведення у відповідність норм щодо захисту до вимог Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності для вступу України до Світової організації торгівлі. Вказане сприяло появі у законодавстві України положень щодо: доказів; судових заборон; завданої шкоди та інших заходів усунення порушених прав; права інформації; відшкодування відповідачу та тимчасових заходів.

Здійснення Україною євроінтеграційних процесів вказує на необхідність подальшої еволюції національного законодавства і гармонізації його положень щодо захисту із відповідними положеннями законодавства ЄС. Тож у подальшому нами буде охарактеризовано сучасний стан захисту прав інтелектуальної власності в Україні у порядку, співвідносному до положень Директиви 2004/48/ЄС про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності. Зважаючи на те, що порушення авторських прав на сьогоднішній день значно превалюють над порушенням прав на інші об'єкти інтелектуальної власності, дослідження забезпечення дотримання прав будемо здійснювати на прикладі авторських прав.

Отож особами, які мають право звертатися за захистом авторських прав за нормами національного законодавства, є: автори творів, їх спадкоємці та особи, які набули права на твори відповідно до договору чи закону (суб'єкти авторського права); організації колективного управління правами та професійні організації, за якими визначено у встановленому порядку право на представництво суб'єктів авторського права. У випадку смерті автора та за відсутності уповноваженої ним особи інші заінтересовані особи мають право звернутися до суду з позовом про охорону недоторканності твору (частина друга ст. 439 ЦК). Порівняльно-правовий аналіз норм національного законодавства із ст. 4 Директиви 2004/48/ЄС¹, в якій встановлено особи, що мають право вимагати застосування заходів, процедур та засобів, дає змогу стверджувати про ширший національний перелік суб'єктів звернення за захистом. Професійні організації захисту, які вперше Директивою включені до переліку таких осіб, за нормами цивільного законодавства України завжди мали право на звернення за захистом у випадках представництва або ж згідно зі статутними повноваженнями. Окремо серед суб'єктів звернення за захистом авторських прав слід визнати і видавця, який у випадку опублікування твору анонімно або під псевдонімом вважається представником автора. Отже, національні норми щодо визначення осіб, які мають право звертатися за захистом авторських прав, відповідають європейській практиці і, більше того, визнають суб'єктами інших заінтересованих осіб, які захищатимуть недоторканність твору.

Презумпція авторства, яка втілена в нормах ст. 5 Директиви, визнається і ст. 435 ЦК України та ст. 11 Закону України «Про авторське право і суміжні права». Вказана презумпція враховується судами при зобов'язанні позивача довести факт наявності в нього авторського права, факт порушення його прав відповідачем або загрозу такому порушенню, розмір шкоди (за винятком вимоги виплати компенсації), якщо вона завдана, та причинно-наслідковий зв'язок між завданою шкодою і діями відповідача². Аналіз судової практики вирішення спорів щодо порушення авторських прав допоміг виявити, що судами України, для підтвердження факту наявності у позивача авторських прав, приймаються свідчення про реєстрацію авторського

права, договори про опублікування творів, договори про передання виключних майнових прав чи певної частки майнових прав тощо.

У ст. 6 Директиви 2004/48/ЄС містяться норми щодо доказів. Зокрема вимагається, що на прохання сторони, яка надала виправдані наявні докази, які є достатніми для підтвердження її стверджень, та зазначила при обґрунтуванні таких стверджень, які інші докази перебувають у протилежній сторони, компетентні судові органи можуть постановити рішення, щоб протилежна сторона передала зазначені докази, без шкоди для гарантій охорони конфіденційних даних. За тих же умов, у разі правопорушення, скоєного з комерційною метою, держави-члени вживають заходів, необхідних для того, щоб компетентні судові органи мали змогу у відповідних випадках та на прохання однієї зі сторін постановляти рішення про передачу банківських, фінансових або комерційних документів, які перебувають у протилежній сторони, без шкоди для охорони конфіденційних даних. Норми Цивільного процесуального кодексу України у ст. 137 визначають положення щодо витребування доказів³, яке загалом відповідає нормам Директиви, проте для приведення їх у повну відповідність до вимог ЄС необхідно, на нашу думку, внести до ЦПК України чіткий та завершений перелік випадків, за яких, при наданні позивачем доказів досягненням відповідачем комерційної мети та наявності клопотання позивача, суд може ухвалювати рішення про витребування в якості доказів банківських, фінансових або комерційних документів. Аналогічна норма має бути поміщена і в ГПК України.

Важливою відмінністю норм ГПК України стосовно витребування доказів є норма абз. 4 ст. 38, за якою Господарський суд може витребувати докази також до подання позову як запобіжний захід у порядку, встановленому ст. ст. 43-1–43-10 цього Кодексу⁴. Подібна норма у ЦПК України відсутня, що вказує на доцільність її запровадження. Внесення вказаної зміни до ЦПК України приведе до відповідності аналогічних суспільних відносин, врегульованих цивільним процесуальним і господарським процесуальним законодавством.

Із проаналізованих вище норм ЦПК і ГПК України можна дійти висновку про їх відповідність у цілому нормам Директиви, проте певні уточнення все ж необхідно запровадити. Ю. М. Капіца вказує на потребу прямого визначення в ЦПК та ГПК механізмів збереження конфіденційності таких доказів, оскільки закритий розгляд справи, який можна застосовувати у подібних випадках, є лише одним із необхідних засобів збереження конфіденційності доказів⁵. Ми цілком підтримуємо думку вченого і вважаємо, що внесення уточнень з приводу встановлення переліку випадків, за яких суд матиме можливість витребувати банківські, фінансові та комерційні документи, разом із застосуванням закритого розгляду справи, сприятиме формуванню належного механізму збереження конфіденційності та уникнення зловживань з боку позивачів.

У ст. 7 Директиви встановлено правила щодо заходів із забезпечення доказів. За нормами вказаної статті Держави-члени повинні забезпечити, що компетентні судові органи можуть на вимогу однієї з сторін, яка надала виправдані наявні докази для підтримки стверджень, що її право інтелектуальної власності було або буде порушене, постановляти рішення про вжиття швидких та дієвих тимчасових заходів для збереження відповідних доказів стосовно гаданого правопорушення, без шкоди для гарантій охорони будь-якої конфіденційної інформації. При чому, постановляти вказане рішення судові органи можуть навіть до початку процедури по суті справи. Важливо зазначити, що норми і ЦПК і ГПК України встановлюють таку можливість, зокрема, п. 3 ст. 133 ЦПК містить норму, що за заявою заінтересованої особи суд може забезпечити докази до пред'явлення нею позову, ст. 43¹ ГПК України вказує, що особа, яка має підстави побоюватись, що подача потрібних для неї доказів стане згодом неможливою або утрудненою, а також вважати, що її права порушені або існує реальна загроза їх порушення, має право звернутися до господарського суду із заявою про вжиття, передбачених ст. 43-2 цього Кодексу, запобіжних заходів до подання позову.

Правила щодо тимчасових та застережних заходів містяться у ст. 9 Директиви, яка передбачає, що держави-члени забезпечують судовим органам можливість на прохання заявника:

а) ухвалити щодо гаданого правопорушника рішення про проміжну судову заборону, призначену запобігти будь-якому неминучому порушенню права інтелектуальної власності, або заборонити на певний час та, якщо таке передбачено національним законодавством і за примусової сплати штрафу, продовження гаданих порушень цього права, або обумовлювати продовження порушень наданням гарантій, призначених забезпечити компенсацію суб'єкту права; також рішення про судову заборону може ухвалюватися за тих самих умов, проти посередника, чиї послуги використовуються третьою особою для порушень права інтелектуальної власності;

б) постановляти рішення про конфіскацію або передачу товарів з підозрою на порушення права інтелектуальної власності, щоб запобігти їх розміщенню або обігу у комерційних каналах.

Важливо, що в разі правопорушень, скоєних у комерційному масштабі, держави-члени забезпечують судовим органам можливість постановляти рішення про запобіжний арешт рухомого і нерухомого майна гаданого правопорушника, у тому числі блокування його банківських рахунків та інших активів, якщо сторона, що зазнала шкоди, наводить переконливі обставини щодо загрози не отримати її компенсації.

Приводячи національне законодавство у відповідність до вимог Угоди ТРІПС, до ЦПК та ГПК України було внесено окремі розділи із назвами «Запобіжні заходи», в яких містилися подібні правила. Проте і зараз складним для розуміння є понятійний апарат у досліджуваному питанні. Так, Угода ТРІПС вимагає від держав-членів передбачити у національному законодавстві «Тимчасові заходи»; Директива 2004/48/ЄС – «Заходи із забезпечення доказів» і «Тимчасові та застережні заходи»; національне законодавство містило норми щодо «Запобіжних заходів». Тож розглянемо детальніше суть таких заходів і висловимо власну точку зору з приводу правильності обрання термінології національним законодавством.

Отож, Угода ТРІПС в рамках «Тимчасових заходів» передбачає можливість прийняття судами рішень про запобігання порушень будь-якого права інтелектуальної власності та про збереження доказів щодо інкримінованого порушення⁶. Найближчою за змістом до тимчасових заходів у національному законодавстві була процедура забезпечення позову, проте її можна було використовувати виключно після порушення справи. Забезпечення доказів можна було використовувати й до подання позову до суду, проте воно у національному законодавстві застосовувалося у конкретно визначених випадках. Тобто, ні забезпечення позову, ні забезпечення доказів у цілому не відображало суті тимчасових заходів у розумінні Угоди ТРІПС. Тому національним законодавцем було прийнято рішення про введення до процесуальних кодексів окремих розділів під назвою «Запобіжні заходи». Впровадження нових норм у практику допомогло виявити певні прогалини і недосконалості у правовому їх регулюванні, а тому в подальшому із змісту ЦПК України було прибрано розділ «Запобіжні заходи», а натомість розширено статті із забезпечення позову. Також внесено доповнення щодо можливості вдаватися до збереження доказів ще до подання позовної заяви до суду. Таким чином законодавець повернувся до того, що можна було зробити із самого початку – розширити й удосконалити регулювання забезпечення позову і забезпечення доказів замість виділення окремого розділу. Примітно, що у ГПК України внесений розділ присутній і зараз.

Директива 2004/48/ЄС розширила положення про тимчасові заходи Угоди ТРІПС і регламентує окремо «Заходи з забезпечення доказів» і «Тимчасові та застережні заходи». Метою такого розширення було, мабуть, внесення конкретики у розуміння тимчасових заходів, проте заходи із забезпечення доказів, а також тимчасові та застережні заходи за нормами Директиви перетинаються. А тому чіткого розмежування так і не відбулося.

Отже, маємо на сьогоднішній день ситуацію із певним змішуванням понять забезпечення доказів та забезпечення позову як на міжнародному, так і на регіональному й національному рівнях. Значних проблем така ситуація не викликає на практиці, проте доводить необхідність нового наукового осмислення вказаних інститутів із позицій урахування потреби дій судових органів з термінового запобігання порушенню права інтелектуальної власності.

Недоліком національного законодавства щодо регулювання заходів забезпечення позову є суперечність у встановленні строку подання позовної заяви. Так, статтею 53 Закону України «Про авторське право і суміжні права» встановлено 15-денний строк подання позовної заяви у разі вжиття заходів забезпечення позову до його пред'явлення, тоді як ч. 5 ст. 151 ЦК України передбачає необхідність подання позову протягом трьох днів з дня постановлення ухвали про забезпечення позову. Звісно, при колізії двох норм з одного й того ж питання діє спеціальна процесуальна норма, тобто частина п'ята ст. 151 ЦПК, яку прийнято пізніше, проте вказана суперечність має бути усунута із законодавства.

Застосування норм щодо забезпечення позову національними правовласниками спостерігається на практиці. Так, 28 лютого 2013 р. суддя Подільського районного суду м. Києва прийняв ухвалу про забезпечення позову у справі № 758/2505/13-ц. Заходом забезпечення позову було накладення арешту на грошові кошти, що належали відповідачу – ТОВ «Видавництво «Центр учбової літератури» в межах суми 28 961,75 грн, що знаходяться на р/р № 26002010145868 в ПАТ «ВТБ Банк», м. Київ. Суть справи полягала у тому, що під час провадження у Подільському районному суді м. Києва цивільної справи за позовом ОСОБА_1 до Товариства з обмеженою відповідальністю «Видавництво «Центр учбової літератури» про припинення дій, які порушують авторське право, та виплату грошової компенсації, позивачу стало відомо, що примірники Науково-практичного коментаря Господарського процесуального кодексу України ОСОБА_3 продовжують розповсюджуватись у мережі Інтернет через веб-сайт ІНФОРМАЦІЯ_2. Постачальником (продавцем) виступив відповідач – Товариство з обмеженою відповідальністю «Видавництво «Центр учбової літератури». Передумовою вжиття заходів із забезпечення позову стало таке: позивач мав підстави побоюватись, що у разі нежиття заходів щодо забезпечення позову виконання рішення суду може бути утрудненим чи неможливим.

Враховуючи ті обставини, що позов ОСОБА_1 носить зокрема і майновий характер, оскільки містить вимогу про стягнення 28 675 грн компенсації за порушення авторського права, та зважаючи на вірогідність незадовільного фінансового становища відповідача, що може утруднити чи зробити неможливим виконання рішення суду у разі задоволення позову, суд дійшов висновку про можливість його забезпечення шляхом накладення арешту на грошові кошти ТОВ «Видавництво «Центр учбової літератури», які знаходяться на р/р № 26002010145868 в ПАТ «ВТБ Банк», м. Київ, у межах суми 28 675 грн компенсації та 286,75 грн судового збору⁷.

У ст. 8 Директиви 2004/48/ЄС встановлюється зобов'язання держав гарантувати у контексті процедур, пов'язаних з порушенням права інтелектуальної власності та у відповідь на виправдане й пропорційне прохання позивача можливість для компетентних судових органів постановляти рішення про надання інформації щодо походження та каналів збуту товарів або послуг, які порушують право інтелектуальної власності, правопорушником або будь-якою іншою особою. Вказаною статтею доповнюється ст. 47 Угоди ТРІПС у напрямі уточнення, до яких осіб застосовується право на отримання інформації, якого роду інформація має надаватись, а також зазначаються умови надання такої інформації.

Цивільний кодекс України серед рішень, які може постановляти суд у процесі захисту права інтелектуальної власності, не визначає рішення про надання інформації, проте спеціальний Закон України «Про авторське право і суміжні права» у пп. ж) п. 1 ст. 52 встановлює можливість суду приймати рішення або ухвалу про вимогу від осіб, які порушують авторське право і (або) суміжні права позивача, надання інформації

про третіх осіб, задіяних у виробництві та розповсюдженні контрафактних примірників творів і об'єктів суміжних прав, а також засобів обходу технічних засобів захисту, та про канали їх розповсюдження.

У нормах щодо виправних заходів Директива передбачає, що без шкоди для будь-якого відшкодування, належного до виплати суб'єкту права з причини порушення та без будь-якого виду компенсації, держави-члени забезпечують для компетентних судових органів можливість постановляти рішення, на прохання заявника, про вжиття адекватних заходів стосовно товарів, коли зазначені органи виявили, що вони порушують право інтелектуальної власності, та, у відповідних випадках, стосовно матеріалів і засобів, які головним чином використовувалися для створення або виготовлення таких товарів. Ці заходи включають нижченаведене: а) вилучення з комерційних каналів; б) остаточне видалення з комерційних каналів; с) знищення.

Пункти 3–4 ст. 432 ЦК України передбачає можливість суду постановити рішення, зокрема, про: вилучення з цивільного обороту товарів, виготовлених або введених у цивільний оборот з порушенням права інтелектуальної власності та знищення таких товарів; вилучення з цивільного обороту матеріалів та знарядь, які використовувалися переважно для виготовлення товарів з порушенням права інтелектуальної власності або вилучення та знищення таких матеріалів та знарядь⁸. Пленум Вищого господарського суду України у виданій ним постанові «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності» з приводу досліджуваного питання вказує: «Якщо господарським судом приймається такого роду рішення, то у резолютивній частині рішення, а відповідно – і у виданому на його виконання наказі мають зазначатися як найменування такого роду товарів (матеріалів, знарядь), так і ті притаманні їм ознаки (в тому числі за необхідності – індивідуальні), які дають можливість виокремити їх з числа інших однорідних виробів (товарів, предметів)»⁹.

Аналіз матеріалів судової практики дає змогу стверджувати, що позовні вимоги щодо вилучення із цивільного обороту товарів, виготовлених або введених у цивільний оборот з порушенням права інтелектуальної власності, найчастіше заявляються позивачами в комплексі із іншими вимогами, наприклад, відшкодування збитків, стягнення компенсації, відшкодування моральної шкоди тощо.

Про специфіку застосування судами України норм щодо можливості вимагати вилучення з цивільного обороту товарів із порушенням прав інтелектуальної власності, свідчить рішення Господарського суду м. Києва у справі № 5011-59/14232-2012 від 7 травня 2013 року. Позивач у вказаній справі окрім стягнення компенсації та відшкодування моральної шкоди вимагав вилучення з продажу контрафактної книги. У ході розгляду справи судом було прийнято рішення про стягнення компенсації, а в іншій частині позовних вимог відмовлено. Що стосується вилучення із продажу контрафактної книги, суд наступним чином аргументував відмову у задоволенні: «Судом встановлено, що звертаючись з вимогою про вилучення з продажу контрафактної книги «ІНФОРМАЦІЯ_3/сост. ОСОБА_3» позивач жодним чином не вказує, у якого саме суб'єкта господарювання належить вилучати з продажу контрафактну книгу «ІНФОРМАЦІЯ_3/сост. ОСОБА_3» – у відповідачів та/або третіх осіб, а рівно не вказує докази на підтвердження наявності станом на час звернення з позовом до суду в розпорядженні цих осіб контрафактних книг «ІНФОРМАЦІЯ_3/сост. ОСОБА_3». Також позивач жодним чином не вказує і на обсяги до вилучення контрафактної книги «ІНФОРМАЦІЯ_3/сост. ОСОБА_3», а також не вказує місця знаходження у продажу вказаної контрафактної книги, яка належить до вилучення, тощо». Тож із зазначеного можемо дійти висновку, що судами цілком виправдано вимагається від позивачів вказувати конкретну, а не абстрактну особу, у володінні якої наявні товари, введені у цивільний оборот з порушенням прав інтелектуальної власності, а також обсяг контрафактних примірників, що підлягають вилученню, та місце їх знаходження. За відсутності такої інформації суд змушений відмовляти у цій частині позовних вимог.

Статтею 11 Директиви передбачається обов'язок Держави-членів забезпечити можливість прийняття судових заборон для запобігання продовження правопорушення, щодо якого вже ухвалено відповідне судове рішення. У нормах національного законодавства може бути передбачено стягнення штрафу за невиконання рішення щодо судової заборони. Подібної норми національне законодавство України не містить. Проте, норми про припинення дій, що порушують право, цілком можна застосовувати в якості альтернативних. Різниця буде лише у відсутності можливості стягнення штрафу із порушників.

У питанні правового регулювання альтернативних заходів Директива вказує: Держави-члени можуть передбачати, що у відповідних випадках та на прохання особи, до якої може бути вжито заходів, передбачених у цій секції, компетентні судові органи можуть постановляти рішення про виплату грошової компенсації стороні, що зазнала шкоди, замість застосування заходів, наведених у цій секції, якщо дії зазначеної особи не були навмисними або недбайливими, коли вжиття зазначених заходів може спричинити непропорційну шкоду та коли виплата стороні, що зазнала шкоди, грошової компенсації є достатнім відшкодуванням. Цивільний кодекс України у п. 5 ч. 2 ст. 432 встановлює можливість застосування разового грошового стягнення замість відшкодування збитків за неправомірне використання об'єкта права інтелектуальної власності. Розмір стягнення визначається відповідно до закону з урахуванням вини особи та інших обставин, що мають істотне значення. Із аналізу вищевказаної національної норми вбачається певна відмінність у розумінні суті компенсації. Так, за європейською практикою компенсація застосовується у відповідних випадках та на прохання особи, до якої може бути вжито заходів. Тобто, пропонувати компенсацію замість інших видів відшкодувань має сам відповідач. У національній практиці активно застосовується механізм компенсації за випадків неможливості чіткого обрахування розміру збитків. Про останнє свідчить і постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності», в якій

зазначено: «Компенсація підлягає виплаті у разі доведення факту порушення майнових прав суб'єкта авторського права та/або суміжних прав, а не розміру заподіяних збитків. Таким чином, для задоволення вимоги про виплату компенсації достатньо наявності доказів вчинення особою дій, які визнаються порушенням авторського права та/або суміжних прав, а розмір збитків суб'єкт такого права доводити не зобов'язаний»¹⁰. При цьому вимога про виплату компенсації походить від позивача, а не відповідача, що ще раз доводить значну відмінність у розумінні суті механізму компенсації європейських та національних законодавців.

Положення щодо відшкодування та судових витрат у нормах Директиви на національному законодавстві є схожими за своєю суттю, а тому не вимагають перегляду, змін чи доповнень.

Отже, підбиваючи підсумки дослідженню забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в ЄС та Україні можна сказати, що національна система захисту в цілому відповідає європейській практиці, втіленій у Директиві 2004/48/ЄС. Уточнення та доповнення, які могли б привести до повної відповідності систем захисту, не відіграють визначальної ролі для національної практики, проте здатні вплинути на подальшу еволюцію законодавства України про захист прав інтелектуальної власності.

¹ Директива Європейського парламенту та Ради 2004/48/ЄС від 29 квітня 2004 року про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minjust.gov.ua/file/31341

² Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав : постанова Пленуму Верховного суду України від 4 червня 2010 р. № 5 // Вісник Верховного суду України. – 2010. – № 6. – С. 4–13.

³ Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2004. – № 40–41, 42. – Ст. 492.

⁴ Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 6. – Ст. 56.

⁵ *Каніца Ю. М.* Захист прав інтелектуальної власності в Європейському Союзі / Ю. М. Каніца // Актуальні питання охорони прав інтелектуальної власності в Україні та Європейському Союзі в контексті Європейської інтеграції : Матеріали Міжнародної конференції (м. Київ, 2010 р.). – К. : Фенікс, 2010. – 424 с.

⁶ Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода ТРІПС) від 15.04.1994 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/981_018

⁷ Єдиний державний реєстр судових рішень : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.reyestr.court.gov.ua/

⁸ Цивільний кодекс України від 28 листопада 2001 р. // Голос України. – 2003. – № 45–46. – 12 березня; № 47–48. – 13 березня.

⁹ Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності : постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 17 жовтня 2012 р. № 12 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://vgsu.arbitr.gov.ua/files/pages/ppVGSU_17102012_012.pdf

¹⁰ Там само: постанова Пленуму Вищого господарського суду України.

Резюме

Баженов М. І. Забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в ЄС та Україні: порівняльно-правовий аналіз нормативно-правового визначення та правозастосування.

У статті здійснено порівняльно-правовий аналіз нормативно-правового визначення та правозастосування сфери забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в ЄС та Україні. Порівнянню підлягали, зокрема, норми щодо осіб, які мають право вимагати застосування заходів, процедур та засобів; презумпції авторського права; доказів та заходів із їх забезпечення; права на інформацію, тимчасових, застережних і виправних заходів; судових заборон, альтернативних заходів; відшкодування та судових витрат; а також заходів щодо опублікування судових рішень.

Ключові слова: дотримання прав, захист прав інтелектуальної власності, презумпція, судові рішення, докази.

Резюме

Баженов М. И. Обеспечение соблюдения прав интеллектуальной собственности в ЕС и Украине: сравнительно-правовой анализ нормативно-правового определения и правоприменения.

В статье осуществлен сравнительно-правовой анализ нормативно-правового определения и правоприменения в сфере обеспечения соблюдения прав интеллектуальной собственности в ЕС и Украине. Сравнению подлежали, в частности, нормы в отношении лиц, имеющих право требовать применения мер, процедур и средств; презумпции авторского права; доказательств и мероприятий по их обеспечению; права на информацию, временных, предупредительных и исправительных мер; судебных запретов, альтернативных мероприятий; возмещения и судебных расходов; а также мер по опубликованию судебных решений.

Ключевые слова: соблюдение прав, защита прав интеллектуальной собственности, презумпция, судебные решения, доказательства.

Summary

Bazhenov M. Enforcement of intellectual property rights in the EU and : a comparative legal analysis of the legal definition and law enforcement.

The comparative legal analysis of the legal definition and law enforcement of intellectual property rights in the EU and was made in the article. There were compared the legal rules on the persons who may require the application of the measures, procedures and tools; presumption of copyright; evidences and measures of their supporting; injunction; alternative measures; reimbursement of legal costs as well as measures for the publication of judicial decisions.

Key words: compliance with rights, protection of intellectual property rights, presumption, judicial decision, evidences.